

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.



Heydər ƏLİYEV



AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

14 aprel 2018-ci il № 28 (2244)

Qiyməti 25 qəpik

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqına müraciət edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 11-də keçirilən seçkilərdə ona göstərilən böyük etimada görə xalqımıza müraciət edərək minnətdarlığımı bildirib.

- Əziz həmvətənlər. Prezident seçkilərində Azərbaycan xalqı yenidən mənə böyük etimad göstərmişdir. Bu etimada, bu böyük dəstəyə görə doğma xalqıma minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Mən həmişə Azərbaycan xalqının dəstəyini hiss edirəm. Bu dəstək mənə güc verir. Bu dəstək bizim inkişafımız üçün əsas şərtidir. Xalq-iqtidar birliyi Azərbaycanda inkişafımızın əsas amilidir. Bu seçkilərdə Azərbaycan xalqı sabitliyə, təhlükəsizliyə, inkişafa, tərəqqiyə səs vermiş, son 15 il ərzində görülən işlərə yüksək qiymət vermişdir. Bütün bu uğurları biz sizinlə birlikdə qazandıq.

Xalq-iqtidar birliyi, bizim məqsədyönlü siyasətimiz bu gün Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmişdir. Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu artır, biz dünya miqyasında layiqli yer tuta bilmişik. Bu gün Azərbaycan dünyada çox böyük hörmətə, rəğbətə, dəstəyə malik olan bir ölkədir. Biz etibarlı tərəfdaş, bizimlə hesablaşır və biz beynəlxalq aləmdə öz mövqələrimizi böyük dərəcədə gücləndirə bilmişik.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı prinsiplərin mövqeyimizdən bir addım da geriye atmamışıq. Bizim prinsiplərin mövqeyimiz daha da güclənir. Bu münaqişə ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır, bunun başqa yolu yoxdur. Son illər ərzində bir çox mötəbər beynəlxalq təşkilatlar bizim mövqeyimizi, ədalətli dəstəkləyən bir sıra qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Biz böyük diplomatik qələbələrə nail olmuşuq. Eyni zamanda, döyüş meydanında biz böyük qələbəyə nail olmuşuq. Azərbaycan əsgəri, Azer-



baycan Ordusu, Azərbaycan dövləti işğal altında olan torpaqlarımızın bir hissəsini işğalçılardan azad etmişdir. Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarının bir hissəsi işğalçılardan təmizləndi və o torpaqlarda bu gün Azərbaycan bayrağı dalğalanır. İşğaldan azad edilmiş torpaqlara həyat qayıdır, insanlar qayıdır. O torpaqlarda Prezident seçkiləri keçirilir. Gün gələcək və bu gün hələ də işğal altında olan bütün torpaqlarda Azərbaycan bayrağı qaldırılacaq, bu torpaqlarda Prezident seçkiləri keçiriləcək, Azərbaycan Prezidenti seçiləcəkdir.

Biz daha güclü olmalıyıq. Güclü olmaq üçün daha güclü iqtisadiyyat qur-

malıyıq. Son 15 il ərzində iqtisadi sahədə Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. İqtisadiyyatımız 3,2 dəfə artmışdır və bu gün Azərbaycan dünyanın ən rəqabətqabiliyyətli ölkələri sırasındadır. Rəqabət qabiliyyətliliyinə görə biz 35-ci yerdəyik.

Siyasətimizin mərkəzində həmişə Azərbaycan vətəndaşı, onun problemləri, qayğıları, onun rifahı olubdur. Son 15 il ərzində maaşlar və pensiyalar 8 dəfə artmışdır. Bu siyasət bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Azərbaycan bu illər ərzində kosmik dövlətə çevrilibdir. Biz ən qabaqcıl texnologiyaları ölkəmizə gətiririk, tətbiq edirik və texnoloji, elmi inkişaf gələcək fəaliyyətimiz üçün də əsas prioriti-

letlərdən biri olacaqdır.

Bir sözlə, bütün istiqamətlər üzrə nəticələr göz qabağındadır. Azərbaycan nəhəng enerji və nəqliyyat layihələrini icra edir. Bizim təşəbbüsümüz və fəal iştirakımızla o layihələr əsasında Avrasiyanın enerji və nəqliyyat xəritələri yenidən tərtib olunur. Azərbaycan dövləti heç vaxt bugünkü qədər güclü olmamışdır. Biz güclü dövlət qurmuşuq, daha da güclü Azərbaycan qurmalıyıq və əminəm ki, quracağıq.

Keçdiyimiz yol şərəfli yoldur, qələbələr, uğurlar yoludur. Əminəm ki, biz həmişə qələbələr yolu ilə gedəcəyik. Yeni qələbələrə doğru irəli!

Müdafiə naziri Prezident seçkilərinin uğurla başa çatması münasibəti ilə ordumuzun şəxsi heyətini təbrik edib

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov aprelin 11-də ölkəmizdə keçirilən Prezident seçkilərinin uğurla başa çatması və cənab İlham Əliyevin növbəti dəfə inamlı qələbə qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməsi münasibəti ilə ordumuzun şəxsi heyətini təbrik edib.

Müdafiə naziri bildirib ki, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti seçkilərin səsvərməsi prosesində böyük ruh yüksəkliyi ilə iştirak edib, ölkəmizin təhlükəsizliyi və demokratik inkişafı naminə doğru seçim edərək ən layiqli namizədə səs verib.

General-polkovnik Zakir Həsənov bir daha əmin edib ki, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti Vətənimizin keşiyində ayıq-sayıq dayanıb, torpaqlarımızın azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması məqsədilə Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanının hər bir əmrinin icrasına hazırdır və qadirdir.

MSK sədri: 3 milyon 962 min 96 bülleten sayılıb, İlham Əliyev 86,3 faiz səs toplayıb

Aprelin 11-də keçirilən Prezident seçkilərində 125 seçki dairəsi üzrə 5641 seçki məntəqəsinin hamısı hesabat verib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahov bunu aprelin 12-də keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

MSK sədri deyib ki, 3 milyon 962 min 123 bülletendən 3 milyon 962 min 96 bülleten sayılıb.

Etibarlı hesab edilən səsler prezidentliyə namizədlər arasında aşağıdakı kimi bölünüb:

Əliyev İlham Heydər oğlu - 3 milyon 397 min 664 səs (86,3 faiz);

Əlizadə Araz Məmməd-Mübariz oğlu - 54 min 603 səs (1,38 faiz);

Hacıyev Hafiz Ələmdar oğlu - 59 min 977 səs (1,52 faiz);

Həsənzadə Qüdrət Müzəffər oğlu - 119 min 390 səs (3,02 faiz);

Quliyev Fərəc İbrahim oğlu - 46 min 10 səs (1,17 faiz);

Məmmədov Sərdar Cəlal oğlu - 119 min 674 səs (3,03 faiz);

Nurullayev Razi Qulaməli oğlu - 29 min 282 səs (0,74 faiz);

Oruc Zahid Məhərrəm oğlu - 123 min 6 səs (3,11 faiz).

AZƏRTAC



Aprəl döyüşləri: Böyük Qələbənin başlanğıcı

Vətənpərvərlik Vətən sevgisindən yaranan müqəddəs duyğudur. İnsanda uşaq yaşlarından formalaşan bu duyğu əvvəl ailədə, sonra məktəbdə, cəmiyyətdə formalaşdırılır. Bu torpaqda dünyaya göz açan, havasını udan, suyunu dadan, acılı-şirinli xatirələrini Vətənlə bağlayan hər bir vətəndaşın borcu onu sevməkdir. Özü də heç bir qarşılıq gözləmədən sevməkdir. İki il bundan əvvəl düşmənin növbəti təxribatının qarşısı qətiyyətlə alındı. O döyüşlər aprəl döyüşləri kimi tarixləşdi.

2016-cı ilin aprəl döyüşlərindən bizi iki illik zaman məsafəsi ayırır. Xalqımıza uzunmüddətli atəşkəs dövründə ilk dəfə qələbənin sevincini yaşadan bu döyüşlər istər ölkə, istərsə də dünya ictimaiyyətində geniş təəssürat yaratdı və media qurumları bu hadisələri geniş təbliğ etdi. Həmin döyüşlərin birbaşa iştirakçısı olan hərbi qulluqçularımızın düşüncələrini, xatirələrini qələmə almışıq.

Kiçik çavuş Məftun Cəfərov:

Aprəl zəfəri ürəyi Vətən sevgisi ilə döyünənlərin qürur günüdür. Məhz iki il öncə bu günlərdə düşmən üzərinə yeriyib erməni əsgərlərini məğlub etməklə qalmaq, erməni ordusunun xülyalarını da darmadağın etdik. Bütün bunlarla yanaşı, erməni postlarında olarkən əsgər və zabitlərin nə qədər acınacaqlı vəziyyətdə yaşadıklarını, Sovetdən qalma silahlarla döyüşdükələrinin şahidi olduq. Hələ komandirimizə zarafatla "bu dimi güclü erməni ordusu, silahlarını atıb qaçdılar" dedik. O da cavabında "özlərini və xalqlarını aldadıblar, fikir verməyin", - dedi.

Aprəl döyüşləri və əks-hücum keçdiyimiz o gecəni həyatım boyu unutmaram. Gecədə bir qədər keçmişdi. Hücumu keçmək əmri gələndə bütün ta-

zamanlar bu sözləri deyən komandirimlə fərqli səngərlərdə döyüşməyin qürurunu yaşayırdım. Bu qürurla, sevincle Tülküdəresi istiqamətində hücumu keçdik. Düşmən tankını müşahidə etdik. Dərhal tank əleyhinə raket kompleksini işə salıb düşmən tankını və şəxsi heyətini məhv etdik. Bu sevincle döyüşü davam etdirirdik. Növbəti düşmən tankına Qapanlı istiqamətində rast gəldik. Bu dəfə də hədəfdən yayınmadıq. 2 düşmən tankını şəxsi heyətiylə birlikdə məhv etdiyim üçün yuxarı komandanlıq tərəfindən kiçik çavuş hərbi rütbəsinə və fəxri fərmana layiq görüldüm.

Döyüş meydanında qazandığım uğurla kifayətlənməmişəm. Təlimlərdə iştirak edir, tutduğum vəzifənin sirlərini dərinlən mənimsəyir, Ali Baş Komandanın əmri ilə yenidən döyüşlərə atılacağımız gün hədəfdən yayınmayacağıma söz verirəm.

* * *

Aprəl 1-dən 2-nə keçən gecə düşmən həmişə olduğu kimi, atəşkəs rejimini pozdu. Əvvəlcə kiçikçaplı silahlardan, daha sonra iriçaplı silahlardan və artilleriya atəşi ilə ön xətdə yerləşən bəzi mövqelərimizi, eləcə də ətraf kəndləri atəşə tutdu. Gənişmiqyaslı təxribatın qarşısının alınması, mülki əhalinin təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə komandanlıq tərəfindən Ağdərə-Tərtər-Ağdam və Xocavənd-Füzuli istiqamətində təxirəsalınmaz cavab tədbirlərinin keçirilməsi barədə qərar qəbul edildi və düşməne qarşı əks-həmlə əməliyyatları başladı. Dörd gün davam edən döyüşlər qələbəmizlə nəticələndi və aprəl döyüşləri kimi tarixləşdi.

Bu tarix hər birimizin yaddaşında silinməz izlər buraxıb. Azərbaycan Ordusu xalqa qələbə sevinci bəxş etdi. Azərbaycan Ordusunun hərbiçiləri Goranboy rayonuna və Naftalan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Talış kəndi ətrafındakı yüksəklikləri, Füzuli rayonu istiqamətində yerləşən Lələtəpə yüksəkliyini düşməndən azad etdi.

Həmin günləri və döyüşlərdə iştirak edənləri, şəhid olanları, qaziləri xalqımız heç vaxt unutmayacaq. O döyüşlərdən iki il keçsə də, döyüşdə iştirak edənlərlə tez-tez görüşüb, söhbətləşirik. Aprəl döyüşlərinin iştirakçısı olmuş kapitan Abil Quliyev 2005-ci ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini bitirib və ön xətdə xidmətə başlayıb.

- Hərbiyə maraq sizdə nə vaxtdan yarandı?

- Hər bir vətənpərvər Azərbaycan övladı kimi mənim də



qələbimdə daim xalqıma və millətə sevgi uşaqlıqdan formalaşmışdı. Xocalı rayonunda dünyaya göz açmışam. Xocalı faciəsi olanda 8 yaşım vardı. O hadisələri hələ də xatırlayıram. Biz ata-baba torpağımızı tərk etmək məcburiyyətində qaldıq. O gündən özümə söz verdim ki, böyüyəndə hərbiçilərə qatılıram.

- Aprəl döyüşlərini necə xatırlayırsınız?

- Düşmən hər zaman təxribatla əl atır, mövqelərimizə hücum etməyə çalışır. Təbii ki, bizim onlara cavabımız daha sərt olur. Komandirin əmri ilə biz irəliləyən bölmələri atəşlə dəstəklədik. Qızgın döyüş gedirdi. Bilirdik ki, düşmən yenə də postlarımızı hücum etmək istəyir. Belə də oldu. Biz onlara göz açmağa imkan vermirdik. Həm müasir silah və texnikamızın, həm də döyüş əzmimizin yüksək olması bizi düşməni məhv etməyə bir addım da yaxınlaşdırırdı. Düşmən böyük itkilər verərək geri çəkilməyə, silahlarını, postu atıb qaçmağa başladı. Ordumuz hələ gücünün bir hissəsini göstərdi. Talış və Lələtəpə yüksəkliklərini azad etdik, Cocuq Mərcanlı kəndini düşmən təhlükəsindən tam uzaqlaşdırdıq. Ali Baş Komandan əmr edərsə, digər torpaqlarımızı da azad edəcəyik.

Aprəl döyüşləri bir daha ordumuzun gücünü sübut etdi, düşmən bildi ki, onun qarşısında daha güclü, daha hazırlıqlı, müasir silah və təchizatla təmin olunmuş bir ordu dayanıb. Aprəl döyüşləri böyük qələbəmizin başlanğıcıdır.

* * *

Kiçik çavuş Sadiq Məmmədli əslən Ağdərədəndi. Əmisi Xan-oğlan Məmmədov Ağdərə əməliyyatlarının iştirakçısı olub, müharibə veteranıdır. Ermənistanın ölkəmizə ərazi iddiası ilə başladığı müharibə illərində Sadiq körpə olsa da, bu döyüşlər barədə çox eşidib. Mənfur qonşularımızın torpaqlarımızı işğal et-

məsi, həmvətənlərimizə qarşı soyqırımın törətməsi vətənpərvər azərbaycanlı balası kimi Sadiqin də qəlbini ağrıdıb. Görünür, bütün bunlar onun peşə seçiminə təsirsiz ötürməyib.

2010-cu ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra əsgəri xidmətə yollanıb. Ön xətt bölmələrinin birində xidmət edib. Əsgərliyini başa vurduqdan sonra xidmətin könlüllü olaraq davam etdirib. Hərbiç kimi də xidmətə elə səngərdən başlayıb. Aprəl döyüşlərinin iştirakçısı olub. Nümunəvi xidmətinə görə dəfələrlə rəhbərlik tərəfindən təşəkkür və fəxri fərmana layiq görüldü. İki il əvvəl qəhrəmanlıqları ilə tarix yazan oğullardan biri olan Sadiq ailəsindən, uşaqlığından, seçdiyi peşənin müqəddəsliyindən danışır.

- Ailəm əvvəllər Ağdərə rayonunun Umudlu kəndində yaşayıb. Babam Mustafa kişinin məzarı da o kənddədi. Arada atamın kövrəldiyini, pis olduğunu görürəm. Babamı xatırlayıb, qəbrin ziyarət edib bilmədiyini üçün duyğulanır. Lakin o ümidini heç vaxt itirmir və həmişə deyir ki, yurd-yuvamıza yenidən qayıdacağımıza inanıram. Aprəl döyüşlərindən sonra atam mənə dedi ki, oğul, bu döyüşlərdəki qələbəmizdən sonra inamım daha da artdı. "Artıq əminəm ki, tezliklə ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək və mən atamın qəbrini ziyarət edə biləcəm". Ermənilər tərəfindən ata-baba yurdlarımızın işğal olunması, əliyalın insanların amansızcasına qətlə yetirilməsi haqqında çox eşitmişəm, videolara, fotolara baxmışam. Ondan əlavə düşmənin hiyləgərliyindən, etdiyi zülm-



dən həmin hadisələrin canlı şahidi olan valideynlərim də danışdı. Ermənilərin torpaqlarımızda sığınacaq tapdıqdan sonra xainlik etdiklərini deyiblər. Bunların hamısı düşməne nifrətim, Vətənə sevgimi daha da artırır. Hərbiç olmaq haqqında ilk arzum da, elə bu hadisələrin fonunda formalaşdı.

Kiçik çavuş S.Məmmədlinin idmançı olduğunu da öyrənirəm. Bədən quruluşundan, şux duruşundan da hiss olunur. Uşaqlıqdan idmanın kikkoksinq növü ilə məşğul olub. O bildirir ki, verilən tapşırıqları cəld və çevik yerinə yetirə bilmək, daha möhkəm və dözümlü olmaq üçün fiziki hazırlığa daim önəm verir, boş vaxtlarımda idmanla məşğul oluram.

- Döyüş zamanı elə məqam olur ki, düşmənlə üz-üzə gəlir-

sən, ona görə də hər bir hərbi qulluqçunun fiziki cəhətdən güclü olması vacib şərtidir, - deyən Sadiq sözünə davam edir. - Aprəl döyüşləri zamanı elə situasiyalar oldu ki, düşmənlə üz-üzə gəlməyə məcbur olduq. Həmin məqamlarda fiziki cəhətdən güclü olmağın üstünlüyünü hiss etdim. Bildiyiniz kimi, aprəl 1-dən 2-nə keçən gecə düşmən təxribatla əl atdı və əks-hücumu keçmək üçün döyüş əmri gəldi. Hücum əmri gələndə çox sevindim. Düzdü, Vətənə nə qədər də xidmət etsən azdır, lakin bir neçə gün olsa da, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşlərə girməkdən qürurlandırdım. İllərdir sinəmizi dağlayan nifrət hissimiz az da olsa rahatlıq tapdı. Hamı sevincli və yüksək əhval-ruhiyyədə idi. Gözlənilən an gəlmişdi, qisasımızı alıb, torpaqlarımıza ayaq basan xainləri məhv edəcəyimiz üçün sevinirdik. Düşmən üzərinə şığıdıq. Mövqelərinə soxulduq, onları darmadağın etdik. Yağılar geri çəkilib, biz isə irəliləyirdik. Sayının dəqiq dəyə bilmərəm, bir neçə düşməni özüm məhv etdim. Lakin biz bu qələbə ilə kifayətlənmirik. Çünki torpaqlarımızın bir qismi hələ də işğaldadı. Aprəl döyüşlərində gördük ki, biz düşməndən qat-qat güclüyük, həm maddi-texniki bazamız, həm döyüş ruhumuz, həm də canlı qüvvəmiz baxımından. Heç inanmıram ki, bu məğlubiyyətdən sonra onlar bir də müharibəyə risk edə. Ölkə rəhbərliyinin və xalqın biləcəyi güvəncini, dəstəyini də xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. Döyüşlərdən sonra Ali Baş Komandan İlham Əliyev bizimlə görüşərək, əlimizi sıxdı, göstərdiyimiz şücaətə görə təşəkkürünü bildirdi, qol saati hədiyyə etdi. Bir döyüşçü üçün bundan sevincli an ola bilməz. Qürurdan qabaran sinəmdə ürəyim fərəhlə döyünürdü. İnanın ki, həmin hissləri ifadə etməyə cümlələr yetməz. Döyüşdən sonra qarşılaşdığımız hər bir vətəndaşdan bu sözləri eşidirdik: "Sizinlə fəxr edirik". Döyüşlər zamanı isə mülki insanların hərbi hissənin önündə toplaşır, əllərindən gələni etməyə hazır olduqlarını bildirdilər. Bundan sonra da çalışacağıq ki, uğurlu xidmətimizlə Ali Baş Komandanın etimadını, inamını, xalqın güvəncini daim doğruldaq.

Sadiqlə söhbətim çox hisslərə qərq edir mənə. Azərbaycanlı olmağımla bir daha fəxr edirəm. Onun peşəsinə ürəkdən bağlılığı, Vətəninə sonsuz sevgisi, hərbi peşəsinin müqəddəsliyini və vacibliyini gənclərimizin yaxşı dərk etdiyinin göstəricisidir. Bir daha da əmin oluram ki, Sadiqin timsalında gənclərimiz düşmənin yaxşı tanıyır, xain qonşuların xalqımızın başına açdığı vəhşilikləri unutmur, qisas alacağı günün arzusıyla yaşayır. Düşməne nifrət, Vətənə sevgi, dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunurlar.

**Baş leytenant
Ceyhan CƏFƏRLİ,
baş leytenant
Məhəmməd NƏSİRLİ,
leytenant
Mahmud MÖHBALİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**



qımlar dərhal döyüşə hazır vəziyyətə gətirildi. Lakin 1-ci taqımın Talış istiqamətində irəliləməsi komandası verildi. Mən 2-ci taqımdaydım. İrəli atılmaq, döyüşmək istəyirdim. Lakin bizə gözləməyimiz tapşırıldı. Heyfsləndik. Gözümüzü qırpmadan komanda verilməsini gözləyirdik. Səhəri gün Qapanlı istiqamətində irəliləməyimiz, düşməni məhv etməyimiz tapşırığını aldım. Böyük sevincle hərəkətə başladım. Ön xətt hərbi hissəsində 2006-2008-ci illərdə xidmət edərkən böyük komandirin zabiti Faiq Mikayılovun dediklərini xatırladım.

- Bu gün hər biriniz mənimlə birgə döyüş vərdişlərinə yiyələ-nirsiniz. Hazırda birgə döyüşə girməsək də, Ali Baş Komandan əmr verdiyi gün bəlkə də ayrı-ayrı səngərlərdə olacağıq. O gün əlində silah düşməne mərmə yağdırırlar xoşbəxtlər sırasında olacaq. Kimimiz şəhid, kimimiz qazi, kimimiz də yaşayan qəhrəman olacağıq. Nə olursa olsun, o bizi birləşdirən Vətən torpağını müqəddəs tutmaq övladlıq borcumuzdu.

Komandirimin dediyi kimi, xoşbəxtlər sırasında idim. Bir

“Aprel döyüşləri xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsidir”

Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə "Aprel döyüşləri xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsidir" adlı tədbir keçirildi. Mərasim başlamazdan əvvəl kursantlar aprelin döyüşlərində böyük hünər və rəşadət göstərmiş Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı polkovnik-leytenant Murad Mirzəyevin və digər qəhrəmanların Şəhidlər xiyabanındakı məzarını ziyarət etdilər. Xiyabana gələn kursantlar qəhrəman döyüşçülərin məzarı üstünə tər qərənfillər düzüb əsgəri salam verdilər, onların xatirələrini böyük ehtiramla yad etdilər.



Şəhidlərin məzarını ziyarət etdikdən sonra tədbir Hərbi lisey rəisinin təsdiq etdiyi plana uyğun olaraq təhsil ocağında davam etdirildi. Tədbirdə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanların ruhu bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Lisey rəisinin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini polkovnik-ley-

tenant Kamran Nəsimov mərasimi açıq elan edərək aprelin döyüşlərinin böyük tarixi əhəmiyyətindən və hərbi qulluqçularımızın bu əməliyyatlar zamanı göstərdikləri qəhrəmanlıq nümunələrindən ətraflı danışdı.

Sonra aprelin döyüşlərinin iştirakçısı olmuş, Hərbi lisey rəisinin müavini polkovnik Qadir Vəlişov xatirələrindən, ordumuzun uğurlu döyüşlərindən söz açdı:

- Aprel döyüşləri tariximizin şanlı və şərəfli səhifəsidir. Ordumuzun zabit və əsgərləri həmin döyüşlərdə böyük hünər və rəşadət göstərdilər. Qəhrəmanlıqları ilə tarix yazdılar. Döyüşlər zamanı əsgər və zabitlərimiz yaralansalar da, səngərdən çıxmədilər. Sonadək cəsarətlə, igidliklə vuruşdular. Mayor Mirdamət Bağiyevin müasir silahlardan məharətlə istifadə edərək düşmənin 8 ədəd zirehli texnikasını sıradan çıxartdı. Yaralansa da, döyüşü dayandırmadı, düşmən hücumunun qarşısını mətanət və cəsarətlə aldı. Əsgərlərimiz daim qəsbkarların üzərinə hücum edirdilər, torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə can atırdılar. Ordumuzun gücü, qüdrəti getdikcə artır. Azərbaycan Ordusu ən müasir silahlarla təmin olunur. Bütün bunlar isə bizim gələcək uğurlarımızdan və qələbələrımızdən xəbər verir. Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. İnanıram ki, siz kursantlar da xalqımızın övladları kimi bu qəhrəmanlıq ənənələrini həmişə uğurla davam etdirəcəksiniz. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey yarandığı gündən qəhrəmanlar məskəni olub. Bu gün ordumuzun sıralarında məktəbimizin məzunu



olmuş yüzlərlə, minlərlə zabit qulluq edir. Onlar aprelin döyüşlərində də böyük hünər və qəhrəmanlıq göstərdilər. Siz kursantlar ordumuzun gələcək zabitlərisiniz. Sizin üzərinizə böyük məsuliyyət düşür. Zabit peşəsi şərəfli peşədir. Bu peşənin şərəfini həmişə qorumağa, xidmətinizə məsuliyyət və diqqətlə yanaşmağa çalışın. Hərbi təhsil ocağının qəhrəmanlıq ənənələrini ləyaqətlə davam etdirin.

Daha sonra Hərbi liseyin fiziki tərbiyə müəllimi Nizami Məmmədov, tədbirin təşkilatçısı Naibə Şəmşiyeva və başqaları çıxış edərək Azərbaycan Ordusunun 2016-cı ildə həyata keçirdiyi uğurlu aprelin döyüşlərində böyük hünər və rəşadət göstərərək ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq

görülən polkovnik-leytenant Murad Mirzəyevdən qürur və ictimaiyyətə xidmətinin müxtəlif an və məqamlarını əks etdirən video-çarx nümayiş etdirildi.

Kursantlar "Aprel döyüşləri xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsidir" adlı ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirdilər. Onlar qəhrəmanlığı, igidliyi tərənnum edən şeirlər söyləyib, mahnı və marşlar ifa etdilər. Kursantların hazırladığı bu ədəbi-bədii kompozisiya mərasim iştirakçıları tərəfindən maraqla qarşılandı.

Aprel döyüşlərinin qəhrəmanlarına həsr olunan mərasim yaddaqalan xoş anlarla başa çatdı.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

13 aprel 2018-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 110 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonunun Şavarşavan, İcevan rayonunun Berkaber, Ayqeoovit kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayırım, Qızılhacılı və Bala Cəfərli kəndlərində, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əlibəyli, Ağdam kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Şıxlar, Sarıcalı, Acarlı, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qorqan və Cəbrayıl rayonunun Nüzgar kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Əsgərin tribunası

Dönməz qətiyyətlə xidmət edirik

Aprel zəfəri hər bir azərbaycanlıyı qürurlandırır, ordumuzun gücünə, qüdrətinə inamını daha da artırır. Bir daha qətiyyətlə əmin olduq ki, Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dediyi bir fikir - "Azərbaycan Ordusu nəinki bölgədə, dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır" - "Mən azərbaycanlıyam!" deyən, azərbaycanlılığı ilə fəxr edən hər bir vətəndaşın Azərbaycan Ordusuna sevgisini ifadə edir.

Mən əsgərim. Aprel döyüşlərində tələbəydim. Atam hərbiçi olub, ehtiyatda olan mayordur. Aprel döyüşləri haqqında oxuduqlarımı, televizorda gördüklərimi onun söhbətləri, təəssüratları tamamlayırdı. Döyüşlərdən, döyüşçülərdən danışdıqları mənə də üreyimi coşdururdu. Bu coşğunluq ordumuza görəydi, atamın da o döyüşlərə bu qədər yaxın olduğuna görəydi. Bu sevincdən daha böyük sevinci tor-



paqlarımızı işğaldan azad ediləndə yaşayacağıq. İstəyirəm ki, o sevinci əsgər olaraq yaşayım. Atam aprelin zəfərini zabit olaraq yaşadığı kimi...

Zabitlərimizin söhbətləri, Azərbaycan Ordusunun qələbəsiylə başa çatmış aprelin döyüşləri bizim hər birimizin mənəvi-psixoloji hazırlığında müstəna rol oynayır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dediyi kimi, dərslərə salınmalı bu zəfər həm də ordu ilə xalqın birliyinin təntənəsi kimi yaşanırdı. Zabitlərimiz o dö-

yüşlərdən danışanda yeniyetmələrin, tələbələrin döyüşlərə getmək istəyini də xatırladır. Biz əsgərlər o duyğuları yaşamışıq. 2016-cı ilin aprelinə, mən də daxil olmaqla, tələbə yoldaşlarımla əksəriyyəti həm dekanlığa, həm də səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış üzrə dövlət xidmətinin rayon şöbəsinə müraciət etmişdik. Ciddi şəkildə dedilər ki, bizə ehtiyac yoxdur, ordumuz kifayət qədər güclüdür. Döyüşlərə gedə bilməsək də üreyimiz döyüşlərin yanında idi. Özümüzü ruhən döyüşlərin sırasında bilirdik. Hərbi xidmətə başlayanda bir daha əmin olduq ki, ordumuz güclüdür, qüdrətlidir. Belə ordunun əsgəri olmaqla hamımız qürur duyuruq. Hər birimiz Ali Baş Komandanın əmrinə hazırıq.

Asudə vaxtlarımızda əsgər yoldaşlarımla söhbətləşəndə ən çox aprelin döyüşlərindən, döyüşlərdə şəhid olanlardan, şəhid ailələrinə dövlət qayğısından, şəhidlərimizin övladlarının dediklərindən, danışırıq. Bu söhbətlər hər birimizi bir ovqata kökləyir: qələbə, Böyük Qələbə! Biz böyük qələbənin əsgəri olmaq istəyirik. Bu, Mübarizləşən, Raqqılaşan, Samidləşən, Çingizləşən, əsgərlərimizin dönməz qətiyyətidir...

Əsgər
Araz MƏHƏRRƏMLİ,
"N" hərbi hissəsi

“Ən böyük təltifim sağaltığımız hərbi qulluqçuların təbəssümüdür”

Aprel döyüşlərində hərbi səhiyyəimizin fəaliyyəti haqqında da yüksək fikirlər yazılıb. Həmin günlərdə səhra hospitalları da gücləndirilmiş rejimlə işləyirdi. Döyüşlərdə bu və ya digər dərəcədə yaralananlar olur. Yaralananlara vaxtında göstərilən ilk tibbi yardımdan sonra hospitala çatdırmaq, əməliyyat aparmaq, nəticə etibarilə hərbi qulluqçunu ölümdən xilas etmək hərbi səhiyyə və işçilərimizin döyüşlərdə vəzifə borcudur. Gəncə hərbi hospitalının bir grup hərbi qulluqçusu və tibbi personalı da bu tarixi hadisələrin iştirakçısı olub. Döyüşlərdə hospitalın cərrahiyyə şöbəsinin həkimləri əsl fədakarlıq göstərdilər. Hospitalın cərrahiyyə şöbəsinin rəisi, tibb xidməti polkovnik-leytenantı Raman Qurbanov o günləri belə xatırlayır:

- Cərrah ekstremal vəziyyətlərə həmişə hazır olmalıdır. Müharibədə, müharibə şəraitində belə vəziyyətlər olur. 2016-cı ilin aprel döyüşlərində bizim hospitalın personalı da iştirak etdi. Bu iştirak döyüş olmasa da, döyüş



qəder məsuliyyətiydi. Biz döyüşdə yaralanan hərbi qulluqçularımızın heyatda qalması üçün mübarizə aparırdıq, müəyyən mənada ölümlə döyüşürdük. Ordu hissələrimiz döyüşdə qələbə qazandı, biz ölümlər üzərində.

Cərrahın əməliyyatları bu qədr həssaslıqla təsvir etməsini mən bir həqiqətin reallığı kimi anladım: Azərbaycanın hərbi səhiyyəsi yüksək səviyyəyə malikdir.

Tibb xidməti polkovnik-leytenantı Raman Qurbanov tibb universitetini bitirib. 1997-ci ilin noyabrından hərbi xidmətdədir. O, aprel döyüşlərində yaralananların heyatda qatılmasında xidmətini təkəcə vəzifə borcu bilmir, bunu bilavasitə vətəndaşlıq borcu olduğunu israr edir. Yaralılara bu hərbi hospitala da gətirilirdi. Hospitalın personalı bütün vasitələrdən istifadə edərək yaralılara

heyatda qalması uğrunda mübarizə aparırdı. Elgün Əliyev ölənlərin siyahısında idi. Raman Qurbanov hansı duyğunun təsiriylə ona yaxınlaşdı. Diqqətlə nəzərdən keçirdi və... Onun təcili əməliyyata götürülməsini tapşırırdı. Elgündə heyat əlamətləri hiss etmişdi. Ölümü qabaqlamalıydı - əməliyyata bir niyyətlə gedirdi. Bu əməliyyatla döyüşən, yaralanan Azərbaycan əsgərinin yaşayışını təmin etməli idi.

Hər əməliyyat çətinidir. Bu əməliyyatın çətinliyi yaralılara narkoz verilməsi ilə bağlı idi. Belə məqamlarda həm nəzəri biliklər, həm təcrübə, həm də nəzəri biliklərlə təcrübənin vəhdəti cərrahın qətiyyətiylə uzlaşır. Cərrah bu çətin əməliyyatını uğurla başa çatdırdı. Bir əsgəri də ölümlün əlindən aldı - əsgər Elgün Əliyevə yaşam verdi...

Aprel döyüşləri də təsdiqlədi

ki, Azərbaycan əsgəri Hərbi andında, dövlətə sədaqətədir, Azərbaycan həkimi, cərrahı həm Hippokrat andına, Hərbi andına, həm də dövlətə, dövlətçiliyə. Azərbaycan əsgəri Vətənin keşiyini çəkir, həkimlər Vətənin keşiyini çəkənlərin keşiyini. Bu andlar hər birinin vətəndaşlıq əməlidir.

Aprel döyüşlərində bir fakt da təsdiqləndi: hospitallara çatdırılan yaralı mütəlx şəkildə ölümdən xilas edilir. Cərrahlar mürekkəb əməliyyatları uğurla aparır, yəni, Azərbaycanda hərbi cərrahiyyə qibte ediləcək dərəcədə inkişaf edib. Aprel döyüşlərində bu hərbi hospitalın cərrahiyyə şöbəsi, sözüün həqiqi mənasında, döyüşlərin iştirakçısı olub. Güllə və qəlpə yaralanmalarının hər biri ayrılıqda özünəməxsus üsulla əməliyyat olunur. Cərrah yaralanmanın xarakterini ilk baxışdan müəyyən etməlidir - vaxt amili, ləngimənin nə ilə nəticələnmə bilməsi narahatlığı, həyəcanı var. Bu narahatlıq, həyəcan əməliyyat başlayan andan sovuşur - cərrah nəyi necə edəcəyini qətişdirdiyi andan "döyüşə" başlayır və sonda - şükranlıq. Aprel döyüşlərində tibb xidməti polkovnik-leytenantı Raman Qurbanov da, şöbənin digər cərrahları, ordinatorları, tibb bacıları belə şükranlıq əməliyyatların sayı qədərincə yaşadılar. Tibb xidməti polkovnik-leytenantı İlqar Əliyev, tibb xidməti mayoru Samir Hüseynov, tibb xidməti mayoru Sidiqi Mirzəliyev, baş tibb bacısı Dürdanə Babayeva və başqaları aprel döyüşlərinin qurunu həm böyük qələbə kimi

yaşayırlar, həm də bu qələbəni qazananlara xidmətin könül xoşluğuyla...

Aprelin döyüşlərində gecə hər yaralıya görə keçirdiyimiz həyəcanı, bəzən sarsıntını da döyüşlərdən sonra yaşadığımız unudurur. Tibb xidməti polkovnik-leytenantı İlqar Əliyevin dediklərini hər bir Azərbaycan əsgərinin də düşüncələrində olduğuna əminik.

Azərbaycan əsgəri Vətən sevgisinə, dövlətimizə, dövlətçiliyimizə, Azərbaycanın hərbi səhiyyəsinə inanır, güvenir. Ona görə döyüşlərdə cəsarətli, qətiyyətlidi - qorxmur, çəkinmir...

Aprel döyüşlərindən 2 il keçir. O döyüşləri nə ictimaiyyət, nə döyüşənlər, nə də döyüşdə yaralananları heyatda qaytaran hospitallarımızın tibbi personalı unudacaq. Əməliyyatlardan sonra tibb bacılarının yaralılara ana-bacı şəfqəti onların döyüş, qələbə ruhunun zərrəsi oldu. Tibb xidməti polkovnik-leytenantı Raman Qurbanov tam müalicə olunmuş yaralılardan birinin dediklərini xatırladı: "Bu qayğının ödənci Böyük Qələbə olacaq, həkim!"

Duyumum deyir ki, bütün yaralılar hərbi hissələrinə bu niyyətlə qayıdıb...

Aprel döyüşlərindən sonra tibb xidməti polkovnik-leytenantı Raman Qurbanov "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalla təltif edilib.

"Xidmətimə verilən dəyərdə görə Ali Baş Komandana, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə təşəkkür edirəm. Ən böyük təltifim əməliyyat edib sağaltığımız hərbi qulluqçuların təbəssümüdür..." Cərrahın dediklərini hərbi səhiyyəmizdə xidmət edənlərin, işləyənlərin hamısının dediyinə zərəcə şübhəm yoxdu; onların əməli hərbi qulluqçulara xidmətdi, bu xidmət həm də qələbə üçündü...

Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"

Qarnizonda toplantı keçirildi



Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi 2018-ci ilin döyüş hazırlığı planına əsasən, Naxçıvan qarnizonunda tabor, divizion komandirləri və onların müavinləri ilə komandir hazırlığı toplantısı keçirilib.

Toplantı zamanı şəxsi heyətin atəş, sıra və fiziki hazırlığı üzrə nəzəri bilikləri, praktiki vərdişləri, zabitlərin döyüş zamanı tabeliklərində olan bölmələri idarəetmə bacarıqları qiymətləndirilib, həmçinin taborun yerləşmə rayonunda mühəndis və maskalanma tədbirlərinin yerinə yetirilməsi, növbətçi güc və vasitələrin fəaliyyəti, mühafizənin, keşfiyyətin, hava hücumundan müdafiənin, rəbitənin, tibbi təminatın təşkili, artilleriya böl-

mələrinin, qida və sursat təminatı məntəqələrinin ərazidə yerləşməsi əyani olaraq göstərilib.

Toplantı çərçivəsində artilleriya bölmələri praktiki atışları icra ediblər.

Toplantıya cəlb edilmiş şəxsi heyətdən fiziki və taktiki hazırlıq, həmçinin topoqrafiya və rəhbər sənədlərin tələblərini bilmələri üzrə məqbullar götürülüb. İştirakçılar suallar üzrə bilik və bacarıq nümayiş etdirərək yaxşı qiymətlər alıblar. Qaliblər mükafatlandırılmaları üçün yuxarı komandanlığa təqdim edilib.

Leytenant
Nəriman NƏCƏFOV,
"N" hərbi hissəsi,
foto
əsgər
Rauf ƏLƏSGƏROVUNDUR

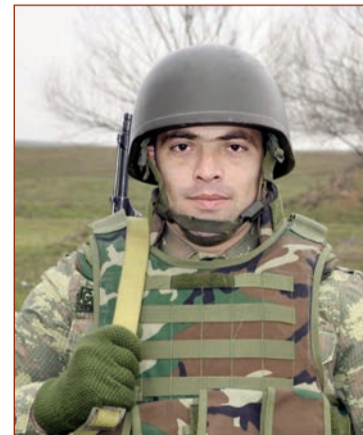
Gənc zabitlərimiz

Şərəf tariximiz yenə yazılacaq!

Zabit ömrü... Zabit ömrünü cıraqlı edib, hər bir əsgərinin qəlbində yandırır, həyatının ən gözəl illərini, ən duyğulu anlarını onlara həsr edir. Bu həyatın özəlliyi ondadır ki, zabit Tanrının ona yazdığı ömür payını, yüzlərlə, minlərlə əsgərin ömrünə qatır. Yazıçı, şair əsərlərini, rəssam rəsmlərini irs qoynarsa, zabit də əsgərlərinin qəlbində yaşayır. Bu peşənin möhtəşəmliyi və ölməzliyi də məhz bundadır.

Çətin və şərəfli peşənin daşıyıcılarından biri leytenant Zakir Gözəlov da əsgərlərdə Vətənə, torpağa bağlılıq, azərbaycançılıq ideyalarının formalaşdırılması, onların qəhrəmanlıq, mübarizlik ruhunda tərbiyə olunması üçün bacardıqlarını əsirgəmir.

Zaqatala rayonunun Qımır kəndində dünyaya göz açan leytenant Zakir Gözəlov söhbət zamanı bildirir ki, torpaqlarımızın 20 faizinin işğal altında olduğu bir vaxtda hərbi hissələrimiz yüksək bilik və bacarığa malik əsgərlər yetişdirməklə bərabər, onların hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinə də diqqət yetirir. "Bir zabit kimi düşünürəm ki, əsgərlərdə vətəndaşlıq hissələrinin, hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinin yüksəldilməsi, onların Azərbay-



canın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə hazırlıq ruhunda tərbiyə edilməsi sahəsində daha ardıcıl və davamlı işlərin aparılması ilə bağlı üzərimizə mühüm vəzifələr düşür. Bu gün torpaqlarımızın 20 faizinin işğalını, 1 milyon vətəndaşımızın qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşadığını nəzərə alaraq orduda hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirilir. Ona görə də günün nizam qaydasına uyğun olaraq

keçirilən dərslərdə, Azərbaycan Ordusu haqqında ümumi məlumatların, zəruri hərbi nizamnamə qaydalarının mənimsənilməsinə, əsgərlərin hərbi xidmətə fiziki və psixoloji cəhətdən hazırlanması istiqamətində geniş işlər aparılır."

- Zabitin dəyəri xidmət etdiyi orduya, yaşadığı cəmiyyətə, doğma xalqına, elinə-obasına nə dərəcədə gərəkliliyi ilə ölçülür, - deyir leytenant söhbətinə davam edir. - Bu gün ordumuz müharibə meydanında düşmənlə üz-üzədir. Belə bir məqamda ordumuz üçün hər gün, hər ay, hər il sınaq var. Ona görə də fiziki sağlamlığını itirmək bahasına olsa belə Vətən, torpaq, azadlıq uğrunda mübarizəsindən dönməyən əsgərlərin formalaşdırılması günün tələbi. Əsl döyüşçü, qəhrəman əsgər isə təkəcə ordu sıralarında hazırlanmışdır. Vətənpərvər əsgər olmaq üçün əsl vətəndaş olmaq əsas şərti. Məhz bundan sonra aprel zəfəri kimi qələbələr qazanılır, şərəf tarixi yazılır. Azərbaycan əsgəri bu tarixi yenə də yazacaq!

Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
Coşqun CƏFƏROVUNDUR

Tariximizin şanlı səhifəsi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müsəlman Şərqiində ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında tarixi bir sərəncam imzalayıb. Bu il özündə varislik ənənəsini yaşadan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin, onun ordusunun, parlamentinin, hökumətinin və bəzi dövlət qurumlarının 100 illik yubileyi təntənəli qeyd ediləcək.

Bir əsr öncə xalqımız öz müstəqil dövlətinə sahib oldu, dünyəvi hökumətini qurdu. Bu o zaman idi ki, Birinci Dünya müharibəsində böyük dövlətlər dünyanı bölüşdürmək uğrunda mübarizənin həlledici mərhələsinə daxil olmuşdu. Mürəkkəb tarixi şəraitdə yaradılan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin əsas fəaliyyət istiqamətini Azərbaycanın müstəqilliyinin dünya dövlətləri tərəfindən tanınmasına nail olmaq, qonşu dövlətlərlə münasibətləri qaydaya salmaq təşkil edirdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilk addım kimi Türkiyə ilə müqavilə bağlamağı qərara alır. Belə ki, 1918-ci il iyunun 4-də Batumda Osmanlı Türkiyəsi ilə Azərbaycan Respublikası arasında dostluq müqaviləsinin imzalanması xalqımızın taleyində ən vacib sənəd olmaqla, Cümhuriyyət hökumətinin imzaladığı ilk dövlətlərarası müqavilə idi. İyunun 16-da Azərbaycan hökuməti Tiflisdən Gəncəyə köçdü. Gəncədə Nuru paşanın başçılıq etdiyi 300 nəfər məsləhətçidən ibarət türk hərbi nümayəndəliyi var idi, Qafqaz İslam Ordusunun şəxsi heyətinin təxminən yarısı yerli könüllülər idi.

Fətəli xan Xoyskinin başçılıq etdiyi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökuməti iyunun 19-da respublika ərazisində hərbi vəziyyət elan etdikdən sonra, təcili olaraq dövlət quruculuğu prosesinə başladı. Əsas istiqamətlərdən biri də dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanması, eləcə də xarici müdaxilənin qarşısının alınması üçün ordu quruculuğuna yönəldildi.

İyunun 26-da Əlahiddə Azərbaycan korpusunun yaradılması ilə ilk milli ordunun əsası qoyuldu. Bir gün sonra Azərbaycan dili dövlət dili elan edildi. Bunun ardınca isə iyunun 15-də Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası yaratmaq barədə qərar qəbul olundu və komissiya Birinci Dünya müharibəsi dövründə Cənubi Qafqaz ərazisində bütün türk-müsəlman əhalisinə qarşı erməni daşnakları tərəfindən törədilən soyqırım cinayətlərini araşdırıb, cinayətkarları məsuliyyətə cəlb etməli idi.

1918-ci il noyabrın 9-da ma- vi, qırmızı və yaşıl zolaqlı, üzərində ağ rəngli aypara və səkkizguşəli ulduz təsviri olan bayraq (Azərbaycanın hazırkı Dövlət bayrağı) Dövlət bayrağı kimi qəbul edildi. Müstəqil respublikanın dövlət himninin qəbulu, eləcə də Azərbaycanın milli valyutasının dövriyyəyə buraxılması da, Cümhuriyyət hökumətinin uğurlu islahatlarından biri kimi böyük əhəmiyyət kəsb edirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Qədim və zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik Azərbaycan xalqı keçmişin müəyyən dövrlərində tarixin hökmü ilə böyük imperiyalar tərkibinə qatılmaq məcburiyyətində qalmışdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti məhz dünyanın siyasi nizamının yenidən qurulduğu bir vaxtda, XIX əsrin axırları XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın yaşadığı parlaq mədəni yüksəliş mərhələsinin məntiqi yekunu kimi meydana çıxmışdır.

1918-ci il iyunun 27-dən iyulun 1-dək Göyçay ətrafında birləşmiş Türk-Azərbaycan hərbi qüvvələri ilə bolşevik-daşnak qüvvələri arasında gedən döyüşlərin nəticəsində düşmən darmadağın edildi və Qafqaz İslam Ordusu sentyabrın 15-də Bakıya daxil oldu. Bakı və digər rayonların azad olunması ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hakimiyyətini ölkənin bütün hüddurlarında təmin etdi. Beləliklə, 1918-ci ilin martından başlayaraq erməni daşnaklarının və bolşeviklərin Bakıda və Azərbaycanın digər bölgələrində birgə həyata keçirdikləri qanlı qırğınlara, qətlamlara və özbaşnalıqlara son qoyuldu.

dövründə Azərbaycanda parlamentçilik ənənələri getdikcə möhkəmlənir və inkişaf edir, ən müasir parlament mədəniyyəti formalaşdırıldı.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu dövrdə ümumilikdə 155 parlament iclası keçirilmişdir ki, bunun da 10-u Azərbaycan Milli Şurasının, 145-i isə Azərbaycan Parlamentinin fəaliyyət göstərdiyi dövrdə həyata keçmişdir.

Azərbaycan parlamenti və Cümhuriyyət hökuməti qonşu dövlətlərlə münasibətləri, sərhəd məsələlərini çox mühüm və əhəmiyyətli məsələlərdən biri kimi daim diqqətdə saxlamışdır.



Ancaq mürəkkəb beynəlxalq şəraitdə fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, xalqımızın milli oyanışını əbədi etməyə çalışan Cümhuriyyət hökuməti və parlamenti elmin, təhsilin və xalq maarifinin, eləcə də səhiyyənin inkişafını diqqət mərkəzində saxlayırdı. Ölkənin hər yerində müxtəlif məktəblər, gimnaziyalar, qız məktəbləri, kitabxanalar və xəstəxanaların açılması o dövrdə sosial-iqtisadi yönümlü islahatların həyata keçirilməsi istiqamətində atılan mühüm addım idi. Bu baxımdan Azərbaycan Parlamentinin 1919-cu il sentyabrın 1-də Bakı Dövlət Universitetinin təsis olunması haqqında qəbul etdiyi qanun Cümhuriyyət xadimlərinin xalq qarşısında çox mühüm tarixi xidmətlərindən biri olmuşdur.

Ölkədə elm və təhsilin inkişafına xüsusi diqqət yetirən Cümhuriyyət hökuməti və parlamenti bu sahədə milli kadrlar hazırlanmasının sürətləndirilməsinə xüsusi səy göstərirdi. Bu zaman Azərbaycan Parlamenti hökumətin təklifinə əsasən 100 nəfər azərbaycanlı gəncin dövlət hesabına təhsil almaq üçün xarici ölkələrə göndərilməsi barədə qanun qəbul etməsi, heç şübhəsiz, elm və təhsilə göstərilən böyük diqqət idi. Ümumiyyətlə, Cümhuriyyət

Çarizmdən miras qalmış inzibati-ərazi bölgüsünün əhalinin milli tərkibinə uyğun gəlməməsi Cənubi Qafqazda yeni yaranmış dövlətlər arasında meydana çıxan kəskin ərazi-sərhəd problemlərini ortaya çıxardı. 1918-ci ildə Azərbaycan və Ermənistan Respublikaları yaranana qədər Dağlıq Qarabağın Gəncə quberniyasından çıxmaq, yaxud müstəqil olmaq və ya İrəvan quberniyasına daxil olmaq məsələsi qaldırılmamışdı. Respublikalar yaranan kimi Ermənistanın təbliği, təhriki və təzyiqlə Qarabağın dağlıq hissəsindəki erməni əhalisinin müəyyən təbəqələri Azərbaycan Respublikasının hakimiyyətini tanımaqdan imtina etdilər.

Erməni daşnaklarının ən böyük iddiası Qarabağı və Zəngəzuru özünə birləşdirmək idi. Ermənistan hökuməti işğal planlarını həyata keçirmək üçün oraya silahlı qüvvələr yeritdi və bu da Qarabağda qanlı müharibənin başlanmasına səbəb oldu. Azərbaycan hökuməti Cənubi Qafqaz respublikaları arasında bütün mübahisəli məsələləri dinc yolla həll etmək üçün Gürcüstan və Ermənistan hökumətlərinə üç respublika nümayəndələrinin iştirakı ilə mü-

şavirə keçirməyi təklif etdi. Bu məqsədlə 1918-ci ilin noyabrında Tiflisdə konfrans çağırıldı, lakin Ermənistan hökumətinin nümayəndəsi gəlmədiyi üçün konfrans baş tutmadı.

Tarixən Azərbaycan ərazisi olan Qarabağ torpaqlarını ələ keçirməyə can atan erməni silahlı qüvvələri yüzlərcə yaşayış məntəqəsini dağıdıb, minlərlə dinc azərbaycanlı əhalisini qəddarcasına məhv etdi. 1919-cu ilin yanvarında daşnak Ermənistan hökuməti Qarabağa əlaqədar Azərbaycanla qarşı ərazi iddiası irəli sürdü. Bununla da Qarabağın dağlıq hissəsinin Ermənistanla birləşdirilməsi üçün separatçılıq hərəkatının başlanğıcı qoyuldu. Problemi dinc vasitələrlə həll etmək üçün Azərbaycan hökuməti dəfələrlə təkliflərlə çıxış etsə də, erməni daşnaklarının tutduğu mövqə bu təkliflərin həyata keçməsinə maneçilik törədirdi. Ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamağı və ölkə vətəndaşlarının təhlükəsizliyini təmin etməyi özünün başlıca vəzifəsi hesab edən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Ermənistanın bu ərazi iddialarını qəti şəkildə rədd etdi. Azərbaycan parlamenti Dağlıq Qarabağ məsələsini müzakirə edərək, separatçılıq hərəkatının qarşısını almaq üçün eməli tədbirlər həyata keçirməyə başladı.

Bu məqsədlə Azərbaycan hökuməti Şuşa, Cəbrayıl, Cavanşir və Zəngəzur qəzalarını Gəncə quberniyasından ayıraraq mərkəzi Şuşa şəhəri olmaqla həmin qəzalardan ibarət Qarabağ general-qubernatorluğu yaratdı. Həmin ilin fevralın 12-də Xosrov bəy Sultanov general-qubernator təyin edildi. Azərbaycan hökuməti ona tapşırırdı ki, separatçılıq hərəkatının qarşısını alıb, orada qayda-qanun yaratsın və yerli hakimiyyət təşkil etsin. Azərbaycan hökumətinin gərgin səyi nəticəsində 1919-cu il noyabrın 23-də Tiflisdə ABŞ nümayəndəliyinin vasitəçiliyi ilə Azərbaycan və Ermənistan arasında müqavilə imzalandı. İmzalanan müqaviləyə görə, toqquşmalar dayandırılmalı, mübahisəli məsələlər, o cümlədən də sərhəd məsələləri danışıqlar yolu ilə həll edilməli idi. Lakin Ermənistan tərəfi bu sazişi kobud surətdə pozaraq öz hücumlarını davam etdirdi. Ermənistan hökumətinin ərazi iddiaları üzündən Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərini normal məcraya yönəltmək mümkün olmadı. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin mövcud olduğu dövrdə Ermənistanın Qarabağı diplomatik və hərbi vasitələrlə ələ keçirmək cəhd-

lərinin qarşısı qətiyyətlə alındı.

Mürəkkəb hərbi siyasi şəraitdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin parlamenti və hökuməti xarici təhlükənin qarşısını almaq məqsədilə müstəqil respublikanın beynəlxalq aləmdə tanınması istiqamətində böyük iş aparırdı. Bununla əlaqədar 1918-ci ilin dekabrın 7-də Azərbaycan parlamenti Paris Sülh Konfransında iştirak etmək üçün parlamentin sədri Əlimərdan bəy Topçubaşovun başçılığı ilə geniş səlahiyyətlərə malik xüsusi nümayəndə heyətinin göndərilməsi haqqında qərar qəbul etdi. Cümhuriyyət dövrünün görkəmli dövlət xadimlərindən biri olan Ə.Topçubaşov qarşıya çıxan bütün çətinliklərə baxmayaraq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tanınması üçün çox fədakarlıq göstərdi. Bunun nəticəsində Azərbaycanın 1920-ci il yanvarın 11-də müttəfiq dövlətlərin Ali Şurası tərəfindən de-fakto tanınması haqqında qərar qəbul olundu.

Azərbaycanın istiqlalıyının Paris Sülh Konfransı tərəfindən tanınması tarixi əhəmiyyətli hadisə idi. Artıq Belçika, İsveçrə, Hollandiya, Çexiya, Slovakiya, Finlandiya və digər dövlətlər Bakıda öz konsulluqlarını açdılar. ABŞ, İngiltərə, Fransa və İtaliya Azərbaycanla iqtisadi əlaqələrini genişləndirməyə başladılar.

1920-ci il martın 20-də Azərbaycanla İran arasında əməkdaşlığın bütün sahələrini əhatə edən saziş və müqavilələr imzalandı. Qısa müddətdə Tehranda Azərbaycanın səfirliyi, Təbrizdə baş konsulluq, Rəştədə konsulluq, Ənzəlidə, Məshəddə vitse-konsulluq, Xoy və Əhərdə konsul-agentlikləri yaradıldı. 1920-ci il aprelin ortalarında Azərbaycan parlamenti Böyük Britaniya, Fransa, İtaliya, ABŞ, İsveç, Polşa, Latviya, Litva, Estoniya, Finlandiya, Ukrayna, Rumıniya, Almaniya və Rusiyada diplomatik nümayəndəliklər təsis etmək haqqında qanun qəbul etdi. Artıq bir sıra xarici dövlətlərin nümayəndəlikləri Azərbaycanda fəaliyyətə başlamışdı. Beləliklə, aprel işğalı ərəfəsində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti geniş beynəlxalq əlaqələr sistemində daxil olmuşdu. Lakin az sonra, aprelin 28-də XI Qızıl Ordunun Azərbaycanı işğalı ilə Xalq Cümhuriyyətinin süqut etməsi ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sistemində müstəqil dövlət kimi iştirakını dayandırdı.

Lakin 1920-ci ildə mövcud tarixi şəraitin doğurduğu qarışıqlıqlar içərisində itirilmiş milli dövlətçiliyin XX əsrin sonunda yenidən bərpası xalqımızın milli-azadlıq ruhunun daha bir təsdiqi oldu. 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixi varislik ənənəsinə sadıq qalaraq "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyası Aktının qəbul olunması ilə müasir müstəqillik dövrümüzün əsası qoyuldu.



Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə ictimai-siyasi hazırlıq sistemində keçirilən dərslər

(İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə dərslər hazırlamaq üçün kömək)

Suallar:

1. Almaniyanın SSRI üzərinə qəflətən hücumu və müharibənin başlanması.
2. Azərbaycanlıların alman faşistlərinə qarşı döyüşlərdə qəhrəmanlıqları.
3. Azərbaycan II Dünya müharibəsi illərində.

Almaniyanın SSRI üzərinə qəflətən hücumu və müharibənin başlanması

9 May - faşizm üzərində qələbə günüdür. Umummillilərimiz Heydər Əliyev bu qələbəni belə qiymətləndirmişdir: "Zaman keçdikcə, illər ötdükcə, bu qələbənin mənası, mahiyyəti və tarixi əhəmiyyəti daha da aydın olur, bütün dünya üçün daha da açılır".

1933-cü ildə Almaniya Adolf Hitler başda olmaqla faşistlər hakimiyyətə gəldilər. Həmin dövrdən öz hərbi qüdrətini artıraraq Avropanın işğalına hazırlaşan Almaniya 1939-cu il sentyabrın 1-də Polşaya hücum etdi. Beləliklə, II Dünya müharibəsi başlandı. Qısa müddət ərzində Avropanın əksər dövlətlərini işğal edən və ya öz təsiri altına alan Almaniya keçmiş SSRI-yə (Azərbaycan Respublikası o vaxtlar Sovet İttifaqının tərkibində idi) hücum ərəfəsində böyük hərbi potensiala malik idi.

Almaniya 1941-ci il iyunun 22-də qəflətən SSRI üzərinə hücum etdi. 190 alman diviziyası SSRI-nin bütünlükdə qərb sərhədləri boyunca hərəkətə gəldi. SSRI-də yaşayan bütün xalqların, o cümlədən Azərbaycan xalqının həyatında ağır iz buraxmış Böyük Vətən müharibəsi başlandı. Müharibə başlanan gün Bakı şəhərində izdihamlı mitinq keçirildi. Alimlər, yazıçılar, neftçilər, məşinçiyarlar Azərbaycan xalqını bu ağır günlərdə birliyə, düşmən üzərində qələbə naminə səyləri birləşdirməyə çağırıldı.

Azərbaycanın digər şəhər və kəndlərində də mitinqlər təşkil edildi. Mitinqlərdən sonra insanlar hərbi komissarlıqlara gedir, ordu sıralarına yazılırdılar. Müharibənin ilk 3 günündə Azərbaycandan 25984 nəfər könüllü müharibəyə yola düşdü. Artıq 4 iyul 1941-ci il tarixdə Bakı şəhərində 75 min, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 7 min, Gəncədə 10 min azərbaycanlı ordu sırasına yazılmışdı. Bütünlükdə Azərbaycan üzrə 1941-ci ildə 186,7 min nəfər belə dəstələrini sırasına qoşulmuşdu. 1943-cü il yanvarın 1-dək Azərbaycandan döyüşən hərbi hissələrə göndərilənlərin sayı 464.468 nəfər olmuşdur. Ümumiyyətlə, 1941-1945-ci illərdə Azərbaycandan müharibəyə 600 mindən çox insan getmiş, onların yarısından çoxu cəbhədə həlak olmuşdur. Respublikada 87 atıcı taboru və 1124 ərazi özünümüdafiə dəstəsi yaradılmışdı. On minlərlə fəhlə, kəndli və ziyalı Azərbaycanda formalaşdırılmış diviziyalara səfərbər edilmişdi. 402-ci atıcı diviziya formalaşdırılmaqla onun sıralarına 9 min döyüşçü cəlb olunmuşdu.

Qısa müddət ərzində döyüşən hissələr üçün respublikada 15 min tibb bacısı, 750 rabitəçi, 3 min sürücü hazırlanmış cəbhəyə göndərilmişdi.

Mövzu: 1941-1945-ci illərdə alman faşizminə qarşı aparılan mübarizədə Azərbaycan xalqının rolu.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə bu dərslər hazırlamaq üçün II Dünya müharibəsi haqqında tarixi materiallardan, həmin hadisələrin şahidi olanların xatirələrindən istifadə etmək və mövzunu bölmənin gündəlik həyatı ilə bağlamaq tövsiyə olunur.

Azərbaycan döyüşçüləri Sovet ordusu sıralarında qəhrəmancasına vuruşurdular. 77-ci, 223-cü, 396-cı, 402-ci və 416-cı milli atıcı diviziyaların tərkibində onlar Qafqaz dağlarında, Ukraynada, Pribaltikada və Şərqi Avropa ölkələrində vuruşaraq, faşizm üzərində qələbənin qazanılmasına öz layiqli töhfələrini vermişlər. 77-ci diviziya Kerç, Kırım uğrunda döyüşlərdə iştirak edərək, 1500 yaşayış məntəqəsini düşməndən azad etmişdir. 416-cı diviziya Taqanroq şəhərini düşməndən azad etdiyinə görə 1943-cü il avqust ayının 30-da "Taqanroq diviziyası" adı verilmişdir. 416-cı diviziya Melitopol, Odessa, Kişinyov şəhərlərini, Polşa torpaqlarını azad olunmasında iştirak etmiş, Almaniyanın paytaxtı Berlinə daxil olan, Reyxstaqın binasına hücum edən diviziyalar sırasında olmuşdur. 416-cı diviziyanın 8 döyüşçüsü Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına, 14.369 nəfəri isə müxtəlif orden və medallara layiq görülmüşdür.

223-cü atıcı diviziya Qafqazın 50-dən çox yaşayış məntəqəsini düşməndən azad etmiş, Yuqoslaviyanın paytaxtı Belqrad şəhərini azad olunmasında fərqlənmişdir.

Azərbaycanlıların alman faşistlərinə qarşı döyüşlərdə qəhrəmanlıqları

Azərbaycan xalqının qəhrəman oğulları Həzi Aslanov, Ziya Bünyadov, Məlik Məhərrəmov, Qafur Məmmədov, Hüseynbala Əliyev, İsrail Məmmədov, Mehdi Hüseynzadə, Gəray Əsədov, Akim Abbasov və başqaları II Dünya müharibəsi illərində unudulmaz qəhrəmanlıqlar göstərmişlər. Onlar Moskva və Stalinqrada, Kırım və Qafqaz, Kişinyov və Smolensk ətrafında gedən döyüşlərdə vuruşaraq respublikamızın şərəfini qorumuşlar.

Hələ müharibənin ilk ilində Moskva ətrafında gedən döyüşlər zamanı fədakar Azərbaycan oğlu İsrail Məmmədov Novqorod vilayətinin Nustinko kəndi yaxınlığında kiçik bir dəstə ilə hitlərlərin bir taborunun hücumunun qarşısını almış, 300 nəfərdən artıq faşist əsgər və zabitanı məhv etmişdi. Stalinqrada döyüşlərində Həzi Aslanovun tank alayı düşmənin 45 tankını, 26 topunu, 50 avtomobilini və eyni zamanda 2 min nəfərədək zabit və əsgərini məhv etmiş, 13 tankını və 175 avtomobilini ələ keçirmiş, 700 nəfəri əsir götürmüşdü. 1942-ci ilin dekabr döyüşlərində görə alayın 100-dən artıq döyüşçüsü orden və medallarla təltif olunmuşdur. Həzi Aslanova Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilmişdir. Tank qoşunları general-mayoru Həzi Aslanov yeganə azərbaycanlıdır

ki, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür.

1944-cü ildə gedən döyüşlər zamanı Gəray Əsədov xalqımızın adını bir daha yüksəltdi. O öz sinəsi ilə düşmən pulemyotunu susduraraq yoldaşlarının hücumunu təmin etmişdi.

Müharibənin ilk günlərindən Azərbaycanın şahinləri faşistlərə qarşı mərdliklə vuruşurdular. 13 iyul 1941-ci ildə Leningrad səmasının keşiyində duran leytenant Hüseynbala Əliyev 4 faşist təyyarəsini vurduqdan sonra özü 17 yara alsada, təyyarəsini yerə endirə bilmişdi. Təyyarəçi Yusif Quliyev özünü qorxmaz səma döyüşçüsü kimi göstərmiş, 4 faşist təyyarəsi ilə döyüşə girərək, ikisini məhv etmiş, qalan ikisi isə qaçmışdır.

Azərbaycanlı döyüşçülər Avropa ölkələrində anti-faşist azadlıq hərəkatında da qəhrəmancasına vuruşurdular. Adriatik dənizi sahillərində "Mixaylo" ləqəbli qorxmaz, fədakar azərbaycanlı balası Mehdi Hüseynzadənin partizanlar arasında göstərdiyi qəhrəmanlıqların sorağı hər yere yayılmışdır. Qəhrəmancasına həlak olmuş Mehdi Hüseynzadəyə müharibədən sonra Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adı verilmişdir.

II Dünya müharibəsi illərində 123 nəfər Azərbaycan vətəndaşı göstərdikləri şəxsi igidliklə və şücaətlərə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı kimi yüksək ada layiq görülmüş, 34 nəfər isə "Şöhrət" ordeninin hər üç dərəcəsi ilə təltif olunmuşdur.

Sovet İttifaqı Qəhrəmanlarından 43 nəfəri milliyətçə azərbaycanlıdır. Onlardan biri olan Məlik Məlik oğlu Məhərrəmov 1943-cü ildə öz bölüyü ilə Dnepr çayını birinci keçərək qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırığını müvəffəqiyyətlə yerinə yetirdiyinə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdür. Onun həyat yolu və cəbhə qəhrəmanlıqları haqqında Abdulla Qurbaninin "Fırtınalar qoynunda" sənədi povestində ətraflı məlumat verilmişdir.

1941-1945-ci illərdə bütün SSRI-dən cəmi 44 tibb işçisi Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülmüşdü ki, onların da 2-si Azərbaycan xalqının nümayəndəsidir. Müharibə illərində Azərbaycanın paytaxtı Bakı da düşmənin hava hücumlarına məruz qalmışdır. 1942-ci ildə alman təyyarələri Bakı səmasına 71 dəfə, 1943-cü ildə isə 3 dəfə hücum etmişlər. Bu hücumlar zamanı 96 düşmən təyyarəsi vurulmuşdur.

Azərbaycan II Dünya müharibəsi illərində

Cəbhəni silah və sursatla, ərzaqla, geyimlə təmin etmək üçün müharibə illərində bütün Azərbaycan iqtisadiyyatı səfərbər olunmuşdu. Sovetlər Birliyinin

1941-42-ci illərdə 6304 nəfər, ümumiyyətlə, müharibə dövründə isə 36000 nəfər döyüşlərdə əlil olduqdan sonra istehsalata qayıtmışdı. Respublika zəhmətkeşləri qələbə naminə gündəlik normativləri yerinə yetirmədən evlərinə getmirdilər.

1942-ci ilin ikinci yarısında Azərbaycanda, əsasən, Bakıda 130 növ silah, sursat və hərbi texnika buraxılırdı. Bakı zavodlarında "Katyuşa" reaktiv artilleriya qurğusu yığılırdı. Yerli sənaye müəssisələri az bir vaxtda müdafiə sənayesi profilində işləməyə keçmişdi. Müharibənin ilk iki ilində yüngül sənaye işçiləri döyüşçülər üçün artıq 30 növ məhsul buraxmağa başlamışdı. Rostov şəhərindən köçürülmüş ayaqqabı fabrikinin bazasında Bakıda ayaqqabı fabriki tikilmiş və istehsalat bərpə edilmişdi. Ət və süd sənayesi müəssisələri yenidən qurulmuşdu.

Azərbaycanda 70-dən çox hərbi hospital təşkil olunmuşdu və bu hospitallarda 441017 nəfər yaralı müalicə olunmuşdu. Azərbaycan demiryolları müharibə illərində cəbhəyə 1 milyon 300 min vaqon və 600 min sistem, Xəzər dənizçiləri isə 20 milyon ton hərbi və xalq təsərrüfatı yükləri daşımışlar.

Alimlərin, mühəndis-texniki, kənd təsərrüfatı mütəxəssislərinin yaradıcı gücü ordunun silah və sursatla təmin olunması, yerli resurslar hesabına sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarının artırılması işinə yönəldilmişdi. Görkəmli Azərbaycan alimi Yusif Məmmədliyəvin başçılığı altında kimyaçı alimlər 28 gün fasiləsiz işləyərək, yüksək keyfiyyətli aviasiya benzininin texnologiyasını hazırladılar. Ümumiyyətlə, Azərbaycan kimyaçıları müharibə illərində 100 növ kimya məhsulları, o cümlədən 38 növ sürtgü yağı, 9 adda təyyarə benzini, 8 adda dizel yağı istehsal etmişlər. Beləliklə, Azərbaycan xalqı respublika iqtisadiyyatının hərbi qaydada yenidən qurulması üçün yüksək peşəkarlıq göstərmişdi.

Azərbaycan xalqı 1941-1943-cü illərdə müdafiə fondu üçün 15 kiloqram qızıl, 952 kiloqram gümüş, 311 milyon manat pul toplamış, cəbhəyə 1,6 milyon ədəd müxtəlif əşya və 125 vaqon isti paltar göndərmişdi.

Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarna Azərbaycan dövləti tərəfindən həmişə böyük diqqət və qayğı göstərilir. Azərbaycan Respublikasından olan Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarının "1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 70 illiyi" yubiley medalı ilə təltif edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 2 fevral 2015-ci il tarixli sərəncamı buna əyani sübutdur.

Böyük Vətən müharibəsi bəşəriyyətin XX əsrdə üzleşdiyi ən ağır və dəhşətli dövr olmuşdur. Azərbaycan xalqının bu müharibədə göstərdiyi əzmkarlıq və qəhrəmanlıqların araşdırılması və təbliği bu gün də ciddi elmi-nəzəri, siyasi və əməli əhəmiyyətə malikdir.

**Müdafiə Nazirliyi
Mənəvi-Psixoloji
Hazırlıq və İctimaiyyətlə
Əlaqələr İdarəsi**

“Şərait də yüksəkdir, qayğı da”

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordu quruculuğu sahəsində həyata keçirilən islahatlar nəticəsində son zamanlar bütün hərbi bölmələrdə müasir məişət şəraiti yaradılıb. Şəxsi həyatın sosial təminatı yüksək səviyyəyə çatdırılıb. Əsgərlər keyfiyyətli qida, ərzaq və geyimlə təmin olunublar. Hərbi hissələrdə müasir yeməxanalar, yataqxanalar, məişət otaqları, hamam və camaşırxanalar istifadəyə verilib. Artıq əsgər anaları narahat qalmır, onlar bilirlər ki, övladları əmin əllərdədi. Bütün təminatları, şəraitləri qaydasındadı. Komandirlərin qayğısı altında xidmətlərini uğurla davam etdirirlər.



Düşmənlə təmas xəttində yerləşən "N" hərbi hissəsində bu deyilənlərin bir daha şahidi oldum. Müasir tələblərə cavab verən yataqxanaya və tamamilə avtomatlaşdırılmış sistemdə fəaliyyət göstərən camaşırxanaya baş çəkdim. Camaşırxanaya ən son avadanlıqlarla təmin olunub və demək olar ki, əl əməyindən istifadə olunmur. İşçilərin səliqəli geyim forması və ətrafdakı təmizlik göz oxşayır. Operator Zəfər Əvəzliden müsahibə aldım. "Gördüyünüz kimi, camaşırxanamız ən yeni avadanlıqlarla təmin olunub. Bu da camaşırın tez zamanda, tər-təmiz yuyulub təhvil verilməsinə zəmin yaradır", - operator deyir. Onun sözlərinə görə, hər həftə əsgərlərin yataq dəstləri, əl-üz və ayaq dəsmalları bölmələrdən təhvil alınır. "İrihəcmli paltaryuyan maşınlarla təmiz yuyulub ütülənir, çeşidlənir və səliqə ilə anbara yığılır. Sonra anbardan bölmələrə təhvil verilir."

Yuyulub-qurudulan camaşırın səliqə ilə ütüləyən operator Yazgül Babayeva onların çeşidlənməsi ilə məşğul olur.

- Əsgər balalarımızı təmiz və ütülənmiş yataq dəstləri, səliqəli geyimlə təmin etmək üçün çalışırıq, - Yazgül xanım

deyir. - Bu işin öhdəsindən layiqincə gəlmək üçün əlimizdən gələni edirik. Əsgərlərə xidmət etmək şərəfidir. Onlar bizim övladlarımızdı. Kendimiz düşmənlə təmas xəttində yerləşir. Buna baxmayaraq, kənd əhalisi rahat, firavan yaşayır, işə gedib-gəlir, torpaqlarında əkinçiliklə məşğul ola bilirlər. Çünki onları əsgərlərimiz qoruyur. Mən də Vətənin keşiyində duran övladlarımıza xidmət etməkdən qürur duyuram.

Camaşırxana işçilərinə uğurlar arzulayaraq əsgər yataqxanasına yollanıram. Yataqxananın gözoxşayan dizaynı, səliqəli və işıqlı dəhlizləri vardır. Divarları ordu quruculuğunu, Ümummilli Liderimizin, Ali Baş Komandanın, Müdafiə nazirinin əsgərlərlə görüşlərini əks etdirən foto-stendlər və divar mətbuatı bəzəyir. Həmçinin aprel şəhidlərinin, Milli qəhrəmanların xatirə guşələri də gözə dəyir. Burada yataq otaqları ilə yanaşı, müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş trenajor otağının, ideoloji otağın, məişət otağının, dəftərxana və saxlanc otaqlarının da olduğunu görürəm.

Saxlanc otağında camaşırxanadan gələn təmiz və ütülü yataq dəstləri, dəsmallar toplanıb. Əsgərlərin ehtiyat əşyaları da səliqəli, çeşidlənmiş şəkildə saxlanılır. Əsgər Xəlil Rəhimova təmiz əl-üz dəsmallarını verən gizir Laçın Alıyev əslən Goranboydandır.

- Yataqxananın təmizliyi, səliqə-sahmanı daim nəzarətdədi, - Laçın deyir. - Burada yaradılan şəraiti qoruyub saxlamaq əsas vəzifəmizdir. Gördüyünüz bütün əşyalar əsgər



ləridi. Valideynlər əmin ola bilirlər ki, övladları heç nədən korluq çəkmir, daim qayğı və diqqətlə ehatə olunurlar.

Gizirlə söhbətimi yekunlaşdırıb yataq otağına daxil oluram. İkimərtəbəli çarpayılar, yun ədyallar, hamam ləvazimatları yerləşən dolablar, geniş ekranlı televizor və digər əşyalar gözə dəyir. Əsgərlər Coşqun Davudov və Kamran Şükürov otağın səliqə-sahmanı ilə məşğul olurlar. Coşqun əsgəri xidmətə Bərdə rayonundan çağırılıb. "Yataq otağımız da digər məişət otaqlarımız kimi hər cür ləvazimatla təmin olunub. Biz bu şəraiti hər zaman qoruyub saxlamağa çalışırıq. Göstərilən diqqət bizi Vətəne layiqli xidmət etməyə ruhlandırır", - əsgər C.Davudov deyir.

Qaradağ rayonundan xidmətə çağırılan Kamran da

söhbətə qoşulur.

- Gördüyünüz kimi, yataqxanamızda hər cür şəraitimiz var. Bərbər otağı, ütü otağı, trenajor, ideoloji və digər otaqlar istifadəmizdədir. Azərbaycan əsgəri olaraq ön xətdə xidmət etdiyim üçün qürurlanıram. Yaradılan belə yüksək şərait, komandirlərimiz tərəfindən göstərilən diqqət və qayğı bizə mənəvi ruh aşılayır.

Növbəti otaqda isə əsgərlər saç düzümünü səliqəyə salırlar. Otaqda bərbərə aid hər cür ləvazimat yerləşir. "Hərbi xidmətdə öyrəndiyimiz müsbət keyfiyyətlərdən biri də nizam-intizamı, səliqəli olmaqdır. Yaradılan şərait imkan verir ki, üst-başımızı daim səliqəli saxlayaq. Saç düzümü müzə qaydaya salır, hər günün sonunda paltarlarımızı ütüləyir və bununla da sıra baxışına hazırlaşırıq. Bütün əsgər yoldaşlarım kimi mən də yaradılan şəraitdən və qayğıdan razıyam. Keçirilən məşğələlərdə fəal iştirak edir, təcrübəli zabitlərimizdən hərbi bilikləri öyrənirik. Dövlətimizin, ordumuzun adına layiqli əsgər olmaq üçün var qüvvəmlə çalışıram", - əsgər El-nur Hüseynov deyir.

Şahidi olduğum şərait ölkə rəhbərliyi tərəfindən orduya yüksək diqqət və qayğı göstərildiyini bir daha sübut edir və əsgərlərin döyüş əzmini daha da artırır.

**Leytenant
Mahmud MÖHBALİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
Coşqun CƏFƏROVUNDUR**



İşğal edilmiş Ağdərə rayonu ərazisində yerləşdirilən düşmənin ordusunun bölmələrindən birində bir-birinin ardınca 3 hadisə baş verib və nəticədə 3 hərbi qulluqçu tibb məntəqəsinə yerləşdirilib. Verilən məlumatlara görə, bir erməni əsgərinin əlində qumbara partlayıb. Əlində qumbara partlayan hərbiçinin adı və soyadı gizlədilsə də, partlayış nəticəsində çoxlu sayda qəlpə yaraları aldığı və əlinin biləkədən yuxarı amputasiya olunduğu məlum olub.

İşğalçı ordunun həmin hərbi hissəsində çavuş Artur Poqosyan təhqirlərə məruz qoyduğu Aslanyan soyadlı hərbiçini tərəfindən döyüldü. Vladimir Nersisyanı isə Edqar Mamikonyan döyüb. Vəhşicəsinə döyülərək müxtəlif dərəcəli bədən xəsa-

Ermənistan ordusunda kriminal hadisələr

rətləri alan hər iki hərbiçini tibb məntəqəsinə yerləşdirilib.

Hər 3 hadisə ictimaiyyətdən gizlədilir. İstintaq orqanları tərəfindən araşdırma aparılır.

* * *

İşğal olunmuş ərazilərimizdə yerləşdirilən Ermənistan ordusunun bölmələrindən birində növbəti qanlı insident baş verib. Silahla davranma qaydalarının pozulması səbəbindən avtomatdan açılan atəş nəticəsində erməni əsgərinin ayaq barmağı qopub. Erməni əsgər hospitala yerləşdirilib.

Hərbi hissənin zabiti Hovsepyanın tağşırıqına əsasən,

mayor Harut Petrosyan hərbi hospitalda əsgərlə görüşərək söhbət edib. Əsgərin dediyinə görə, növbədən qayıdıb silahı təmizləyərkən avtomatın darəğini çıxarıb. Lakin silahın içində patron qaldığını yoxlamayan əsgərin səriştəsizliyi səbəbindən atəş açılıb və güllə ayaq barmağını qoparıb.

Hadisə ictimaiyyətdən gizlədilib və əsgərin valideynlərinə xəbər verilməsini komandanlıq qadağan edib.

* * *

Ermənistan ordusunda zabitlər tərəfindən tabeçilikdə olanların alçaldılması, daim təhqir

edilməsi və döyülməsi faktları artıq adi hal alıb.

Daxil olan xəbərə görə, işğal olunmuş Ağdərə məntəqəsində yerləşdirilən düşmənin ordusunun mınaatan taqımının komandiri Arsenyan tabeçiliyində olan əsgər Hakopyanı vəhşicəsinə döyüb.

Sifəti və bədəni aldığı zərbələrdən göyərən əsgərin valideynlərinin hərbi polisə şikayət etməsinə baxmayaraq, hələ də cinayətkar zabit barədə tədbir görülməyib.

* * *

Bu yaxınlarda Ermənistan ordusunda 2018-ci il ərzində baş

vermiş itkilər barədə məlumat yayılmışdı.

Sosial şəbəkələrdə aparılan araşdırmalara əsasən, aydın olur ki, işğalçı ordunun rəhbərliyi son vaxtlar baş vermiş ən azı 4 ölüm faktını ictimaiyyətdən gizlədib.

Bu günlərdə ictimaiyyətdən gizlədilən daha bir ölüm hadisəsi ortaya çıxıb. Məlum olub ki, işğal altında olan ərazilərimizdə yerləşən düşmənin ordusunun bölmələrindən birində Geğam Mkrtyan adlı hərbi qulluqçu aprelin 3-də özünə xəsarət yetirib və onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Ölümün başvermə səbəbləri araşdırılsa da, hələlik rəsmi heç bir məlumat verilməyib.

**Hazırladı:
İsa ELDAROĞLU**

Qəhrəmanın xatirəsinə həsr olunan futbol turniri

Bu günlərdə C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyde Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Səfərov Cəlil Əziz oğlunun xatirəsinə həsr olunan mini-futbol turniri keçirildi. Tədbirdə ümummilli lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu. Tədbir iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnini ifa etdilər.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin idman rəisi Fərhad Əliyev çıxış edərək qəhrəman haqqında mərasim iştirakçılara ətraflı məlumat verdi:

- Hərbi liseyimizdə Milli qəhrəmanlarımızın xatirəsinə həsr olunan müxtəlif idman yarışları keçirilir. Bugünkü futbol yarışları Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Cəlil Səfərovun xatirəsinə həsr olunub. Gürcüstan Respublikasının Marneuli rayonunun Lejbəddin kəndində anadan olan Cəlil Səfərov kiçik yaşlarında ailəsi ilə birlikdə Sumqayıt şəhərinə köçür. Sumqayıt şəhəri 10 nömrəli orta məktəbin 8-ci sinfini bitirdikdən sonra hərbi peşəyə olan həvəsi Cəllili C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə gətirir. Cəlil Səfərov 1980-ci ildə ibtidai hərbi təhsilini başa vurduqdan sonra Vladıqafqaz Hərbi Raket-Zenit Komandirləri Məktəbinə da-



xil oldu. O, hərbi təhsilini Saratov vilayətinin Engels şəhərində bitirir və 1984-cü ildə leytenant rütbəsi ilə Qazaxıstan Respublikasının Prioryorsk və Balxaş şəhərlərində yerləşən hərbi hissələrdə xidmət edir. 8 il sonra Azərbaycana qayıdan Cəlil Müdafiə Nazirliyinin Əməliyyat İdarəsində baş zabit vəzifəsinə təyin edilir.

C.Səfərov bir müddədən sonra zabitlər qrupu ilə birlikdə Dağlıq Qarabağa ezam olunur. On xətdə yerləşən hərbi hissədə xidmət etməyi daha üstün tutan Cəlil Səfərov Şuşada erməni yaraqlılarına qarşı aparılan hərbi əməliyyatlarda mərdliklə dö-

yüşür, düşmənə üzərində zərbələr endirən topçulara rəhbərlik edir. Aparılan uğurlu döyüşlər nəticəsində bir neçə yaşayış məntəqəsi işğalçılardan azad edilir, çətinliklə də olsa dinc sakinlərin təhlükəsiz yerlərə köçürülməsi təmin edilir.

Zabit Cəlil Səfərov 15 may 1992-ci ildə Şuşa rayonunun Turşu və Zarıslı istiqamətində gedən ağır döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olur. Milli Qəhrəman Bakı şəhərində Şehidlər xiyabanında dəfn edilir.

Cəlil ailəli idi. Ondan iki övladı yadigar qalıb. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 iyun 1992-ci

il tarixli 833 nömrəli fərmanı ilə kapitan Səfərov Cəlil Əziz oğluna döyüşlərdə göstərdiyi igidliyə və şücaətə görə ölümündən sonra "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı verilmişdir.

Qəhrəmanına hörmət və rəğbətlə yanaşan xalqımız onun adını əbədləşdirmişdir. Hazırda Sumqayıt şəhərində bir vaxtlar təhsil aldığı 10 nömrəli orta məktəb onun adını daşıyır. Gürcüstan Respublikası Marneuli rayonunun Lejbəddin kəndində abidəsi ucaldılıb. İnanıram ki, bugünkü nəsillər qəhrəmanlığı, igidliyi Cəlil kimi cəsur oğullardan öyrənəcəklər. Onun kimi qəhrəmanların adı qəlbimizdə əbədi yaşayacaqdır.

Çıxışlar başa çatdıqdan sonra yarışa start verildi. Milli Qəhrəmanın xatirəsinə həsr olunan turnir martın 2-dən 28-dək davam etdi. Gərgin keçən yarışda 5-ci bölüyün kursantları daha yaxşı oyun nümayiş etdirərək 1-ci yeri yüksəldilər. 2-ci yeri 8-ci bölüyün kursantları tutdular. 3-cü yeri isə 3-cü bölüyün kursantları çıxdılar.

Yarışın qalibləri keçici kubok və fəxri fərmanlarla mükafatlandırıldı.

**Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey**

İdman

Kikboksçumuz Pərviz Abdullayev dünya kəməri uğrunda döyüşə çıxacaq

"Qəbələ" idman klubunun idmançısı, Əməkdar idman ustası, peşəkar kikboksinq üzrə 5 qat dünya çempionu "Kobra" ləqəbi ilə tanınan Pərviz Abdullayev növbəti döyüşünə çıxacaq.



P.Abdullayev aprelin 20-də Moskvada keçiriləcək mötəbər "ACB KB 15" turnirində 77 kiloqram çəki dərəcəsinə dünya kəməri uğrunda mübarizə aparacaq. Döyüşçümüzün rəqibi çeçen əsilli Rusiya idmançısı İslam Baybatirov olacaq.

Bədi gimnastlarımız "İrina Cup" turnirində 2 gümüş medal qazanıblar



Azərbaycanın bədi gimnastika üzrə yığma komandasının gənc üzvləri Nərmine Səmədova və Nərmin Bayramova Polşanın paytaxtı Varşavada

keçirilən "İrina Cup" yarışlarında uğurla çıxış ediblər.

Gənclər arasında mübarizə aparən gimnastımız N.Səmədova bütün alətlər üzrə xalların cəminə əsasən, çoxnövçülükde gümüş medal əldə edib. Digər təmsilçimiz N.Bayramova isə yeniyetmələr arasında öz qüvvəsini sınaayıb. Halqa ilə hərəkətlərdə fərqlənən gimnastımız, komandanın hesabına ikinci gümüş medalı yazdırıb.

Azərbaycan grossmeysteri Türkiyədə "Medal Day Open" turnirində qalib gəlib

Azərbaycan grossmeysteri Vüqar Rəsulov 9 mümkün xaldan 6,5 xal toplayaraq, Türkiyənin Qəhrəmanmaraş şəhərində keçirilən "Medal Day Open" beynəlxalq turnirinin "A" kateqoriyasında qalib gəlib.



Azərbaycanın digər şahmatçısı Misrəddin İsgəndərov, türkmən Melis Annaberdiev və gürcü Gigi Kuparadze də eyni xala sahib olublar. Əlavə göstəricilərə görə beynəlxalq usta M.İsgəndərov gümüş medala layiq görülüb. İlk onluqda, həmçinin digər şahmatçımız - FIDE ustası Pərviz Qasimov 5,5 xalla 8-ci yerdədir. Azərbaycan bu turnirdə 10 şahmatçı ilə təmsil olunub.

Gənc cüdoçularımız İtaliyada 6 medal qazanıblar



İtaliyanın Liqnano şəhərində gənclər arasında cüdo üzrə Avropa kuboku yarışları keçirilib.

Beynəlxalq turnirdə təmsilçilərimiz 6 medal qazanıblar.

Turnirdə 55 kiloqram çəki dərəcəsinə ölkəmizi təmsil edən Balabəy Ağayev bütün rəqiblərinə qalib gələrək qızıl medal əldə edib. Rəşxan Baxışəliyev (55 kq) və Yaşar Nəcəfov (60 kq) gümüş medala sahib olublar. Rövşən Əliyev (55 kq), Əhməd Yusifov (60 kq) və Adil Kərimli (100 kq) isə bürünc medal qazanıblar.

**AZƏRTAC-in
materialları əsasında**

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları çavuş Bayramov Məhəmməd Cahangir oğluna, əsgər Şərifov Cəlil Pənah oğluna, əsgər Gözəlov Taleh Qurbanəli oğluna, əsgər Məhəmmədov Fəyyaz Şahbaz oğluna və əsgər İsmayilov Arif Gülbala oğluna verilmiş vəsiqələr itdiyi üçün etibarsız sayılır.



Hərbi texnikalar, silahlar

Çox da iri olmayan gəmi və qayıqlar yüksək dəqiqliyə malik artilleriya sistemləri ilə silahlanma və düşməne qarşı ciddi zərbə endirə bilər. Bu yaxınlarda Sidneydə keçirilən "Racific 2017" sərgisində İsrailin "Rafael Advanced Defence Systems" şirkəti özünün müasir "Typhoon Mk-30s" artilleriya sistemini təqdim edib. İstehsalçılar bu artilleriya sistemini öz sinfinə görə ən faydalı və yüksək artilleriya sistemi olduğunu deyiblər. Bu qurğu stabiləşdirmə sistemi və ATK Mk44 Bushmaster topu ilə təchiz edilib. Onunla 30 mm-lik NATO mərmiləri ilə atəş açılır. Artilleriya qurğusunun döyüş dəsti 200 mərmidən ibarətdir və bir dəqiqə ərzində atəş açıla bilər. Bununla "Typhoon Mk-30s" artilleriya sistemi proqramlaşdırılmış havada partlayan döyüş sursatları ilə atəş açma və hədəfləri məhv edə bilər.

**Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Redaksiyamızın poçtundan

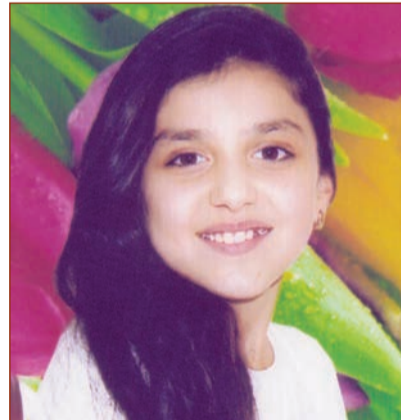
"Cıdır düzündə qələbə tonqalı qalanacaq"

Hörmətli redaksiya!

Mən hərbi ailəsində böyüyürəm. Babam zamanında hərbiçisi olub, əmim və atam da hərbiçidir. Göz açıb hərbi paltar görmüşəm. Evdə söhbətlərin çoxu hərbi xidmətdən olub. Maraqla dinləmişəm. Dinlədikcə bu peşəyə dərin məhəbbətim yaranıb. Babam da, əmim də, atam da qürurla deyirlər: mən hərbiçiyəm. Bu haqda sinif yoldaşlarıma qürurla danışırım. Onların mənə həssədlə baxmasından hiss edirəm ki, çoxunun hərbiçisi peşəsinə marağı var.

Güclü ordumuz var. 2016-cı ilin aprel döyüşlərində ordumuzun qazandığı qələbə bizi də sevindirir. Ordumuzdan daha böyük qələbələr gözləyirik. İnanırıq ki, yaxın vaxtlarda o qələbənin də sevincini yaşayacağıq. Hərbi hissədə olmaq, hərbiçilərin həyatı ilə yaxından tanış olmaq istəyirdik. İsteyimizi Mədət müəllimimizə bildirdik. Az sonra bizim hərbi hissələrdən birinə getməyimizə icazə verdilər.

"Açıq qapı" günü idi. Hərbi hissəyə məhz belə bir gündə getməyimizdən çox məmnun idik. Əsgərlərimizə səmənə, bayram sovqatı aparmışdıq. Onların heç nəyə ehtiyacı olmadığını bilirik. Ancaq istədik ki, torpaqlarımızı qoruyan əsgərlər onları necə sevdiyimizi bilsinlər. Əsgər atalarının, analarının, bacı-qardaşlarının əsgərlərə necə sevgilərlə baxdığını gördükcə ürəyimiz dağa dönürdü. Sinif yoldaşlarımdan birinin dedikləri bizi də, əsgər bacılarını da duyğulandırdı: "Kaş illər tez keçəydi, biz də onlar



kimi hərbi paltar geyinib sırada dayanırdıq."

Həmin gün nümayiş etdirilən silahları görəndə, əsgərlərimizin məişət şəraiti ilə tanış olanda sevincimiz yerə-göyə sığmırdı. Bir daha inandıq ki, Azərbaycanın güclü ordusu var. Bir daha inandıq ki, ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək.

"Açıq qapı" günü Novruz bayramına təsadüf etmişdi. Bu, tədbiri daha da coşdurdu. Çıxışlardan sonra bayram tonqalı yandırıldı. Gənc qızlar və oğlanlar şeirlər dedilər, mahnılar dinlədik. Əminik ki, Cıdır düzündə qələbə tonqalı qalanacaq.

Mən də fəxr edirəm ki, belə ordusu olan dövlətin vətəndaşıyam!..

**Əminə ƏHMƏDOVA,
Goranboy rayonu,
Nizami kənd orta
məktəbinin şagirdi**

Baş redaktor
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublər şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

leytenant
Günay TAĞIYEVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəlliflə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisənziya № **361**

Sifariş № **238**

Nüsxə **3525**